

Ειδικότητα στο Τ4Ε (ΠΕ 70)

Η καθημερινή ζωή στην
αρχαία Ρώμη

Κωνσταντίνα Μυστακίδου

Τμήμα (Κωδικός 1754)

Ταχύρρυθμη επιμόρφωση εκπαιδευτικών στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Περιεχόμενα

Ταυτότητα σεναρίου	3
Βασική Ροή Σεναρίου	5
Πλαίσιο Υλοποίησης.....	6
Χρησιμοποιούμενα εργαλεία/μέσα.....	6
Χρονοπρογραμματισμός	8
Φύλλα εργασίας.....	10

Ταυτότητα σεναρίου

Τάξη: Ε' Δημοτικού

Μάθημα/Γνωστικό Αντικείμενο: Ιστορία

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα: Να γνωρίσουν οι μαθητές/τριες στοιχεία από την καθημερινή ζωή και τις δραστηριότητες των Ρωμαίων.

Προαπαιτούμενες γνώσεις των μαθητών για την υλοποίηση του σεναρίου: Γνώσεις του χώρου της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας και του πολυπολιτισμικού της χαρακτήρα.

Χρόνος υλοποίησης: 3 διδακτικές ώρες (120 λεπτά), σύγχρονα και ασύγχρονα στην ψηφιακή τάξη.

Σύντομη περιγραφή σεναρίου: Το παρόν σενάριο αποτελεί μια διδακτική προσέγγιση στο μάθημα της Ιστορίας της Ε' τάξης του Δημοτικού το οποίο βοηθά τους μαθητές/τριες να προσεγγίσουν το παρελθόν και να αναπτύξουν ιστορική σκέψη και ιστορική συνείδηση. Ακόμη να αναπτύξουν την δεξιότητα χρήσης των ιστορικών πηγών, ώστε να μπορούν να συνδέουν τις πληροφορίες, να τις διερευνούν και να δομούν τις γνώσεις που απέκτησαν. Στη συνέχεια να μεταβούν στην εποχή που πραγματεύονται, να μπουν στη θέση προσώπων που ζούσαν τότε και να τη συγκρίνουν με τη σημερινή (ενσυναίσθηση).

Ταχύρρυθμη επιμόρφωση εκπαιδευτικών στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Δραστηριότητες που οδηγούν στην ενεργητική εμπλοκή των μαθητών:

- 1) Συζήτηση
- 2) Προβολή βίντεο
- 3) Ομαδική εργασία και συμπλήρωση φύλλου εργασίας.
- 4) Παρουσίαση των αποτελεσμάτων της ομαδικής εργασίας.
- 5) Εκπόνηση εργασιών και ασκήσεων στην ψηφιακή τάξη e-me και e-class.

Χρησιμοποιούμενα εργαλεία (ονομαστικά)

Σύγχρονης διδασκαλίας: Πλατφόρμα σύγχρονης τηλεργασίας Webex

Ασύγχρονης διδασκαλίας: Πλατφόρμες ψηφιακής τάξης e-class και e-me

Βασική Ροή Σεναρίου

Πλαίσιο Υλοποίησης

Το σενάριο πραγματοποιείται ως επί το πλείστον με τη μορφή σύγχρονης διδασκαλίας μέσω της πλατφόρμας Webex. Η εμπέδωση γίνεται με την βοήθεια της ασύγχρονης διδασκαλίας και των ψηφιακών τάξεων e-class και e-me. Θεωρείται δεδομένο ότι οι μαθητές/τριες είναι εξοικειωμένοι και έχουν εργαστεί ξανά στο περιβάλλον των παραπάνω ψηφιακών εργαλείων σε προηγούμενη φάση.

Χρησιμοποιούμενα εργαλεία/μέσα

- *E-class* : Έγγραφα (ανάρτηση φύλλων εργασίας για παιδιά)
Εργασίες(ανάρτηση των ολοκληρωμένων εργασιών των παιδιών)
- *E-me*: Ασκήσεις (ανάρτηση ασκήσεων εμπέδωσης)
Εργασίες (ανάρτηση εργασίας εμπέδωσης)
- Διαδραστικά βιβλία: Βοηθητικό υλικό για τη συμπλήρωση των φύλλων εργασίας. Αξιοποίηση εικόνων, κειμένων και παραθεμάτων από τις σελίδες 17,18 και 19 του σχολικού βιβλίου.

http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/2178/Istoria_E-Dimotikou_html-empl/index1.html

**Ταχύρρυθμη επιμόρφωση
εκπαιδευτικών στην
εξ αποστάσεως εκπαίδευση**

- Ψηφιακά βιβλία: Βοηθητικό υλικό από εικόνες και κείμενα του σχολικού βιβλίου σελίδα 7

http://www.pi-schools.gr/books/dimotiko/history_e/IST_E_DHM_BE.PDF

- You tube: Χρήση βίντεο

1) « Ταξίδι στην αρχαία Ρώμη»

<https://www.youtube.com/watch?v=JFfyAGd2BhY>

2) « Μια μέρα στην αρχαία Ρώμη με το Λούκιο Ποπίδιο Σεκούντο»

<https://www.youtube.com/watch?v=8j8ermo3plM>

Χρονοπρογραμματισμός

Χρονοπρογραμματισμός	Δραστηριότητα	Περιγραφή	Εκπαιδευτικά μέσα
Φάση 1. Αφόρμιση, παρουσίαση σχετικού περιεχομένου (διάρκεια 10 λεπτά)	Συζήτηση, ανασκόπηση των γνώσεων για την Ρωμαϊκή αυτοκρατορία.	Ο/η εκπαιδευτικός με τη χρήση ερωτήσεων – απαντήσεων κάνει μια σύντομη ανασκόπηση της ιστορίας της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας. Υπενθυμίζει στους μαθητές/τριες ότι μπορούν να ανατρέξουν στις σχετικές εικόνες και στα κείμενα των σελίδων 12 έως 16 του σχολικού βιβλίου.	Πλατφόρμα σύγχρονης τηλεργασίας με χρήση του Webex. Εργαλείο: Διαδραστικά βιβλία μαθητή, Ιστορία Ε΄ τάξη Δημοτικού. http://ebooks.edu.gr/ebooks/v2/classcoursesdiadristika.jsp?classcode=K05
Φάση 2. Παρουσίαση του προβλήματος. Συζήτηση σχετικά με το γνωστικό περιεχόμενο που σχετίζεται με το πρόβλημα και πυροδότηση του ενδιαφέροντος των μαθητών/τριών. Ανάθεση με τη μορφή εργασίας. (διάρκεια 20 λεπτά)	<ul style="list-style-type: none"> • Σύγχρονη παρουσίαση του πλαισίου και του προβλήματος πάνω στο οποίο θα καλεστούν να εργαστούν οι μαθητές/τριες και διάλογος σχετικά με το γνωστικό περιεχόμενο. • Προβολή βίντεο. • Κατανομή σε ομάδες. • Ανάθεση ομαδικής εργασίας. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ο/η εκπαιδευτικός παρουσιάζει το πρόβλημα (Καθημερινή ζωή και τρόπο ζωής των Ρωμαίων)κατά τη σύγχρονη συνεδρία καθώς και το υλικό που θα έχουν στη διάθεσή τους οι μαθητές/τριες ώστε να το συμβουλευτούν για να επιλύσουν το πρόβλημα. • Ακολουθεί συζήτηση για την Ρώμη την πρωτεύουσα της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας και το μεγαλειώδη μνημείο της. Δίνονται πληροφορίες σχετικά με τον πληθυσμό και τη θέση της. • Στη συνέχεια προβάλλεται το βίντεο «Ταξίδι στην αρχαία Ρώμη», που είναι μια εικονική περιήγηση στην πόλη και στα μνημεία της. • Οι μαθητές/μαθήτριες χωρίζονται σε τέσσερις(4) ομάδες. • Τέλος γίνεται η ανάθεση της ομαδικής εργασίας στις ομάδες που έχουν δημιουργηθεί. 	Πλατφόρμα σύγχρονης τηλεργασίας με χρήση του Webex. Εργαλείο: Διαδραστικά βιβλία μαθητή, Ιστορία Ε΄ τάξη Δημοτικού. http://ebooks.edu.gr/ebooks/v2/classcoursesdiadristika.jsp?classcode=K05 YouTube, «Ταξίδι στην αρχαία Ρώμη» https://www.youtube.com/watch?v=JffYAGd2BhY

<p>Φάση 3. Επικοινωνία και συνεργασία. Χωρισμός των ομάδων. Διερεύνηση του θέματος με συνεργασία. (διάρκεια 20 λεπτά)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Χωρισμός των ομάδων (Breakout sessions) Διερεύνηση του θέματος. Συμπλήρωση του φύλλου εργασίας. Συζήτηση για τον τρόπο παρουσίασης αποτελεσμάτων των ομάδων 	<ul style="list-style-type: none"> Ο/η εκπαιδευτικός χωρίζει τους/τις μαθητές/τριες και τοποθετεί τις ομάδες σε ξεχωριστές αίθουσες στο Webex. Η κάθε ομάδα καλείται να παρουσιάσει από μια κατηγορία κατοίκων της αρχαίας Ρώμης (Λαϊκούς, Εύπορους, Μεγαλοιδιοκτήτες γης, Μικροιδιοκτήτες γης), και να περιγράψουν τις συνήθειες τους και τον τρόπο ζωής τους. Οι ομάδες καλούνται να επεξεργαστούν το υλικό που έχουν στη διάθεση τους και να συμπληρώσουν το φύλλο εργασίας. Στη συνέχεια αποφασίζουν τον τρόπο παρουσίασης των αποτελεσμάτων τους. 	<p>Πλατφόρμα σύγχρονης τηλεργασίας με χρήση του Webex. Εργαλείο: Διαδραστικά βιβλία μαθητή, Ιστορία Ε΄ τάξη Δημοτικού. http://ebooks.edu.gr/ebooks/v2/classcoursesdiadrastika.jsp?classcode=K05 E-class: Φύλλο εργασίας το οποίο έχει αναρτηθεί στο πεδίο «Εργασίες» της ψηφιακής τάξης.</p>
<p>Φάση 4. Παρουσίαση αποτελεσμάτων. Συζήτηση και εξαγωγή συμπερασμάτων. Ανακεφαλαίωση των γνώσεων που αποκτήθηκαν. (διάρκεια 40 λεπτά)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Παρουσίαση των αποτελεσμάτων της κάθε ομάδας. Συζήτηση και εξαγωγή συμπερασμάτων Ανακεφαλαίωση με τη χρήση ερωτήσεων - απαντήσεων. 	<ul style="list-style-type: none"> Η κάθε ομάδα παρουσιάζει στην ολομέλεια τα αποτελέσματά της. Ακολουθεί συζήτηση στην ολομέλεια, επίλυση των αποριών των άλλων ομάδων και εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με τον τρόπο ζωής των κατοίκων της αρχαίας Ρώμης. Τέλος γίνεται μια σύντομη ανακεφαλαίωση των συμπερασμάτων με τη μορφή ερωτήσεων εκ μέρους του/της εκπαιδευτικού και 	<p>Πλατφόρμα σύγχρονης τηλεργασίας με χρήση του Webex. Εργαλείο: Διαδραστικά βιβλία μαθητή, Ιστορία Ε΄ τάξη Δημοτικού. http://ebooks.edu.gr/ebooks/v2/classcoursesdiadrastika.jsp?classcode=K05 E-class: Φύλλο εργασίας το οποίο έχει αναρτηθεί στο πεδίο «Εργασίες» της ψηφιακής τάξης</p>

		απαντήσεων εκ μέρους των μαθητών/τριών.	
Φάση 5. Σύγχρονη και ασύγχρονη αξιολόγηση (διάρκεια 30 λεπτά)	<ul style="list-style-type: none"> • Σύγχρονη αξιολόγηση κατά τη Φάση 4 του διδακτικού σεναρίου. • Ασύγχρονη αξιολόγηση με την ολοκλήρωση των εργασιών και ασκήσεων στην ψηφιακή τάξη 	<ul style="list-style-type: none"> • Στη σύγχρονη αξιολόγηση κατά τη Φάση 4 του διδακτικού σεναρίου, σε ομαδικό επίπεδο, αξιολογείται ο τρόπος λειτουργίας και συνεργασίας της ομάδας, καθώς και η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της εργασίας τους. Σε ατομικό επίπεδο αξιολογείται η συμμετοχή του/της κάθε μαθητή/τριας στον διάλογο και στην εκπόνηση της εργασίας που τους/τις είχε ανατεθεί. • Στην ασύγχρονη αξιολόγηση, αξιολογούνται οι ατομικές εργασίες και ασκήσεις που τους/τις έχουν ανατεθεί στην ψηφιακή τάξη με σκοπό την εμπέδωση του γνωστικού περιεχομένου. 	Πλατφόρμα σύγχρονης τηλεργασίας με χρήση του Webex. E-me: Εργασίες και ασκήσεις που έχουν αναρτηθεί στην κυψέλη του τμήματος.

Οδηγίες για την υλοποίηση του σεναρίου

Φάση 1: Αφόρμιση – Παρουσίαση σχετικού αντικειμένου.

Κατά τη διάρκεια της αφόρμισης γίνεται ανάκληση των προηγούμενων γνώσεων των μαθητών με τη μορφή ερωτήσεων και απαντήσεων, ώστε οι μαθητές να θυμηθούν τη δομή και τα χαρακτηριστικά της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας και να χρησιμοποιήσουν τις γνώσεις αυτές για να αντεπεξέλθουν στις εργασίες που θα τους ανατεθούν παρακάτω.

Φάση 2: Παρουσίαση και συζήτηση του προβλήματος.

Ο/η εκπαιδευτικός προκαλεί συζήτηση για την καθημερινή ζωή των κατοίκων αυτής της μεγάλης χώρας και ζητά τη γνώμη των παιδιών. Στη συνέχεια προβάλλει το βίντεο « Ταξίδι στην αρχαία Ρώμη» ώστε να μπορέσουν οι μαθητές/τριες να μεταβούν στην εποχή εκείνη και να λάβουν γνώση για τη μορφή που είχε ο χώρος που ζούσαν οι άνθρωποι τότε. Ακολουθεί η εξήγηση της ομαδικής εργασίας, δηλαδή εξηγεί στα παιδιά ότι η κάθε ομάδα θα επεξεργαστεί και από μια διαφορετική πληθυσμιακή ομάδα που κατοικούσε στην αρχαία Ρώμη και γύρω από αυτήν, δίνοντας τους οδηγίες για την συμπλήρωση του Φύλλου εργασίας. Ως πηγές μπορούν να αξιοποιηθούν τα Διαδραστικά σχολικά βιβλία, καθώς και το Διαδίκτυο αν τα παιδιά το επιθυμούν. Στη συνέχεια γίνεται η κατανομή των παιδιών σε τέσσερις ομάδες που θα επεξεργαστούν από μια διαφορετική πληθυσμιακή ομάδα κατοίκων. Ενδεικτικά χρησιμοποιούμε τις πληθυσμιακές ομάδες που αναφέρει και το σχολικό βιβλίο. Εναλλακτικά μπορούμε να προσθέσουμε και άλλες ώστε οι ομάδες να γίνουν περισσότερες, με λιγότερα μέλη αλλά με περισσότερη ευελιξία.

Φάση 3: Επικοινωνία και συνεργασία.

Σε αυτή τη φάση γίνεται η τοποθέτηση των ομάδων σε ξεχωριστές αίθουσες διδασκαλίας στο Webex και ζητείται από τα παιδιά να αρχίσουν να επεξεργάζονται το φύλλο εργασίας ώστε να εξάγουν τα συμπεράσματά τους ως προς τον τρόπο ζωής της πληθυσμιακής ομάδας που τους έχει ανατεθεί. Στη συνέχεια τους ζητά, αφού τελειώσουν να αποφασίσουν από κοινού τον τρόπο παρουσίασης της δουλειάς τους στην ολομέλεια. Καθ' όλη τη διάρκεια αυτής της φάσης ο/η εκπαιδευτικός γίνεται αρωγός των παιδιών επισκεπτόμενος εκ περιτροπής τις ξεχωριστές αίθουσες διδασκαλίας στο Webex.

Φάση 4: Παρουσίαση των ομάδων – συζήτηση-ανακεφαλαίωση.

Αφού τελειώσει η διαδικασία της φάσης 3 οι ομάδες καλούνται να παρουσιάσουν την πληθυσμιακή τους ομάδα στην ολομέλεια. Η κάθε ομάδα θα εξηγήσει τον τρόπο ζωής της, θα περιγράψει τις κατοικίες, τις δραστηριότητες και τα χαρακτηριστικά της. Στο τέλος κάθε παρουσίασης θα δοθεί χρόνος για ερωτήσεις και διευκρινίσεις ώστε να διευκολυνθεί η συζήτηση που θα ακολουθήσει μετά το τέλος των παρουσιάσεων. Στη συζήτηση αυτή ζητείται από τα παιδιά να βρουν

Ταχύρρυθμη επιμόρφωση εκπαιδευτικών στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση

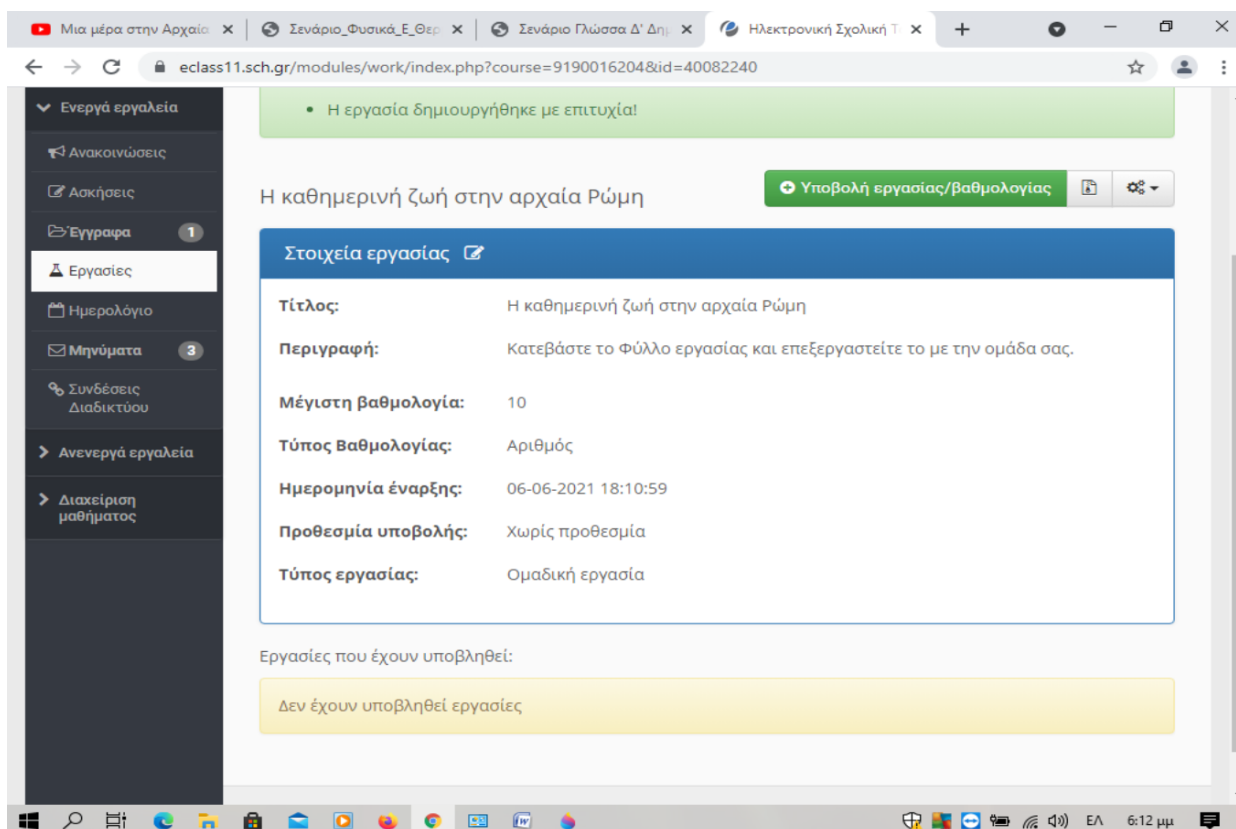
ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα στις πληθυσμιακές ομάδες, καθώς και δραστηριότητες που κάνουν από κοινού. Αν υπάρχει χρόνος γίνεται μια ανακεφαλαίωση από τον εκπαιδευτικό με τη μορφή ερωτήσεων – απαντήσεων. Η συνεδρία κλείνει δίνοντας οδηγίες στους μαθητές/τριες για την εκπόνηση των ασκήσεων και των εργασιών που θα τους ανατεθεί ασύγχρονα στην ψηφιακή τάξη, προς εμπέδωση του μαθήματος. Εναλλακτικά στην δια ζώσης διδασκαλία η παρουσίαση των συμπερασμάτων των ομάδων μπορεί να γίνει με δραματοποίηση της ζωής της κάθε πληθυσμιακής ομάδας, όπως και οι κοινές δραστηριότητες τους.

Φάση 4: Αξιολόγηση – εμπέδωση.

Στη φάση αυτή δημιουργούμε εργασίες και ασκήσεις στο περιβάλλον της e-me ή της e-class , ώστε τα παιδιά να τις επεξεργαστούν ασύγχρονα προς εμπέδωση και κατανόηση του μαθήματος. Ενδεικτικές τέτοιες ασκήσεις και εργασίες ακολουθούν στα φύλλα εργασίας.

ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΕΝΑΡΙΟΥ:

1) Φύλλο εργασίας που θα επεξεργαστούν οι μαθητές/τριες κατά τη σύγχρονη διδασκαλία μέσω της e-class.

The screenshot shows a web browser window with the URL `eclass11.sch.gr/modules/work/index.php?course=9190016204&id=40082240`. The interface includes a left sidebar with navigation options like 'Εργασίες', 'Ανακοινώσεις', and 'Ασκήσεις'. The main content area displays a task card titled 'Η καθημερινή ζωή στην αρχαία Ρώμη'. A green notification at the top states 'Η εργασία δημιουργήθηκε με επιτυχία!'. The task card has a 'Υποβολή εργασίας/βαθμολογίας' button and a 'Στοιχεία εργασίας' section with the following details:

Τίτλος:	Η καθημερινή ζωή στην αρχαία Ρώμη
Περιγραφή:	Κατεβάστε το Φύλλο εργασίας και επεξεργαστείτε το με την ομάδα σας.
Μέγιστη βαθμολογία:	10
Τύπος Βαθμολογίας:	Αριθμός
Ημερομηνία έναρξης:	06-06-2021 18:10:59
Προθεσμία υποβολής:	Χωρίς προθεσμία
Τύπος εργασίας:	Ομαδική εργασία

Below the task card, it indicates 'Εργασίες που έχουν υποβληθεί:' followed by a yellow box stating 'Δεν έχουν υποβληθεί εργασίες'.

Ταχύρρυθμη επιμόρφωση εκπαιδευτικών στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση

ΙΣΤΟΡΙΑ Ε' ΤΑΞΗ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: Η καθημερινή ζωή των Ρωμαίων

ΟΝΟΜΑ ΟΜΑΔΑΣ:

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ:

.....
.....
.....

ΤΡΟΠΟΣ ΖΩΗΣ:

.....
.....
.....
.....

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:

.....
.....
.....
.....

ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ:

.....
.....
.....
.....

ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ:

.....
.....

2) Ασκήσεις Ασύγχρονης διδασκαλίας στην e-me.

The screenshot shows the e-me platform interface. The main content area displays an activity titled "Η καθημερινή ζωή στην αρχαία Ρώμη" (Daily life in ancient Rome). The activity text asks the user to complete a paragraph about the Roman Empire using missing words. The text reads: "Η πρωτεύουσα της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας ήταν η [] που ήταν χτισμένη πλάι στον [] ποταμό. Οι περισσότεροι κάτοικοι διαμένον σε [] και οι πιο εύποροι σε []. Το παλάτι των αυτοκρατόρων ήταν χτισμένο στον [] λόφο. Οι κάτοικοι της [] ήταν μεγαλοδοκίματες που ζούσαν σε μεγάλα [] και μικροδοκίματες που καλλιεργούσαν τα [] τους. Όλοι αυτοί, πλούσιοι και φτωχοί, πήγαιναν στη [] για να πάρουν μέρος στις γιορτές που γίνονταν στο []."

On the right side, there is a sidebar with options: "Ενοσωμάτωση αντικειμένου", "Σε αναρτήσεις e-me blogs", and "Σε ιστοσελίδες και αναρτήσεις ιστολογίων (blogs) ή στο αποθετήριο 'Φωτόδεντρο Υλικό Χρηστών'". The URL of the activity is visible at the bottom: `https://content.e-me.edu.gr/wp-admin/admin-ajax.php?action=h5p_embed&id=996888`.

The screenshot shows the e-me platform interface for an activity titled "Μια μέρα στην αρχαία Ρώμη με τον Λούκιο Ποπίδιο Σεκούντο" (A day in ancient Rome with Lucius Popidius Secundus). The activity text asks the user to watch a video and answer questions. The text reads: "Παρακολουθείστε το παρακάτω βίντεο και απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν. 'Μια μέρα στην αρχαία Ρώμη με τον Λούκιο Ποπίδιο Σεκούντο' <https://www.youtube.com/watch?v=8j8ermo3piM>"

Below the text, there are three question boxes: "Ποια ήταν η εκπαίδευση του Λούκιου;", "Ποιο είναι το μέλλον του Λούκιου;", and "Τι έκαναν οι Ρωμαίοι στα λουτρά;". A progress indicator shows "✓ Πρόοδος: 0/1".

On the right side, there is a sidebar with options: "Ενοσωμάτωση αντικειμένου", "Σε αναρτήσεις e-me blogs", and "Σε ιστοσελίδες και αναρτήσεις ιστολογίων (blogs) ή στο αποθετήριο 'Φωτόδεντρο Υλικό Χρηστών'". The URL of the activity is visible at the bottom: `https://content.e-me.edu.gr/wp-admin/admin-ajax.php?action=h5p_embed&id=996997`.